จารึกธรรมพระโลกนาถ
พระโลกนาถ (ซัลวาโตเล ซิโอฟฟี)

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ

คำแปล
ธรรมเทศนา ของ พระโลกนาถ
แสดง ณ เชียงใหม่
เมื่อปลายเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2476
ผลานิสงส์
อันคอยท่านผู้ที่ประสบ อ่าน และฟังธรรมเทศนา
นี้นั้นยังจะปรุงแต่งผลานิสงส์ให้เกิดขึ้นสำหรับท่าน
ผู้อื่น ๆ
ที่จะได้รับความกรุณาอนุญาต
ให้อ่าน ฟังธรรมเทศนานี้ ต่อไปอีก เท่าเทียมกัน

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ/คำนำ

คำนำ

หนังสือเรื่องนี้ พระยาพนานุจร ผู้ได้รับความสนับสนุนจากเจ้าแก้วนวรัฐ
หลวงอนุสารสุนทร และมิตรสหายอื่น ๆ
ตามหัวเมืองซึ่งมีศรัทธาบริจาคทรัพย์สำหรับพิมพ์ขึ้นแจกจ่ายได้
ขอให้พุทธธรรมสมาคมพิมพ์แจกเพื่อเป็นธรรมทานแก่พุทธศาสนิกชน
โดยหวังผลในธรรมปฏิบัติ และความถาวรแห่งพระพุทธศาสนา.

พุทธธรรมสมาคมได้ให้กรรมการพุทธศาสตร์ของสมาคมนี้ตรวจสอบ
ปรากฏว่าหนังสือเรื่องนี้ประกอบด้วยหลักธรรมอันตรงต่อวัตถุประสงค์ของพุทธธรรมสมาคม
สมควรที่พุทธบริษัททั้งหลายจะพึงเว้น พึงปฏิบัติตาม
พุทธธรรมสมาคมจึงตกลงรับพิมพ์แจกจ่ายเป็นธรรมทาน
สมาคมขออนุโมทนาต่อส่วนกุศลบุญราศีที่ท่านบริจาค
ได้ลงทุนลงแรงเผยแผ่หลักธรรมให้แพร่หลายเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่แก่ประชาชนต่อไป.

พุทธธรรมสมาคม
วันที่ 6 เมษายน พุทธศักราช 2477

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ/คำนำ ป. สาครบุตร์

คำนำ ป. สาครบุตร์

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2476 พระโลกนาถ ภิกษุชาวอิตาเลียนรูปหนึ่ง ได้จาริกไปถึงจังหวัดเชียงใหม่ ท่านได้แสดงธรรมเทศนา ให้อุบาสกอุบาสิกาเป็นจำนวนมากฟัง ณ วิหารวัดเจดีย์หลวงเชียงใหม่และวิหารหลวงลำพูน ข้าพเจ้าได้มีโอกาสแปลธรรมเทศนาที่ท่านแสดงโดยภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทยสู่อุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายฟัง ธรรมเทศนาที่พระโลกนาถแสดงนั้น ถ้าจะสรุปความ ก็มีอยู่ย่อ ๆ ดังต่อไปนี้ :–

1. ท่านว่าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราเป็นพระมหาราชาธิราชที่อัศจรรย์ในโลก โดยสมภพในราชตระกูลที่สูงสุด อุดมพร้อมและแวดล้อมไปด้วยความสุขต่าง ๆ ดังปรากฏอยู่ในพุทธประวัติของเราแล้วนั้น พระองค์ยังไม่ไยดีในความสุขนั้น กลับทรงเห็นว่าเป็นทุกข์ร้อยแปดประการ และทรงเห็นว่าธรรมดาสิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้มีของเป็นคู่กัน เช่น มีร้อนแล้วก็มีหนาว มีมืดแล้วก็มีสว่าง มีทุกข์แล้วก็ต้องมีสุขดังนี้ จึงได้เสด็จออกทรงผนวชเมื่อพระชันษา 29 กำลังวัยคะนอง ทรงแสวงหาสันติสุขซึ่งแน่พระทัยว่ามีอยู่ในโลก ทรงบำเพ็ญตบะ แสวงหาของจริงอยู่ 6 พรรษา จึงได้สำเร็จพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ด้วยมัชฌิมาปฏิปทา โดยทรงเห็นว่าโลกนี้มีของจริงอยู่ 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เห็นหมู่สัตว์ตกอยู่ในสังสารวัฏที่มืดมนอันธการ หนาแน่นไปด้วยอวิชชาและรุมล้อมไปด้วยตัณหา ด้วยพระมหากรุณาอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ จึงได้ตั้งพระทัยประกาศพระศาสนา วางหลักแห่งการปฏิบัติ แต่ขั้นต่ำจนถึงขั้นสูงสุด คือ เบื้องต้นแต่การบำเพ็ญทาน รักษาศีลเจริญภาวนา ไปจนถึงวิมุตติ อันเป็นขั้นที่สุดแห่งการปฏิบัติ ดังเราท่านได้ทราบกันอยู่แล้วนั้น

2. ในการที่จะปลดเปลื้องตัณหาต่าง ๆ ท่านว่าต้องเริ่มด้วยการรักษาศีลห้า เพราะศีลห้าเป็นบรรทัดบังคับให้ดำเนินไปตามทางและเป็นบันไดตอนแรก การขึ้นบันไดจำเป็นจะต้องเหยียบแต่ขั้นต้นขึ้นไปก่อน

จะก้าวขึ้นขั้นสุดทีเดียวไม่ได้
จึงจำเป็นต้องเริ่มด้วยการละเว้นเสพเนื้อสัตว์ทั้งหลายก่อน
ตอนนี้ท่านได้บรรยายยืดยาวสมเหตุสมผล ดังท่านทั้งหลายจะได้อ่านคำแปลด้วยตนเอง
ในหน้ากระดาษต่อไปในสมุดเล็ก ๆ เล่มนี้

3. ท่านได้แสดงประวัติพุทธศาสนาและประวัติคริสตศาสนาให้ศรัทธาชนทั้งหลายฟัง
และพิสูจน์ว่าคริสตศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของพุทธศาสนาเท่านั้น
จึงยังไม่ครบบริบูรณ์ พระเยซูได้เป็นสาวกของพระพุทธองค์
คือได้มาร่ำเรียนพระพุทธศาสนายังประเทศอินเดีย
ภายหลังที่พระพุทธองค์เข้านิพพานแล้ว 500 ปีเศษ พระเยซูได้มาร่ำเรียนอยู่ถึง
18 ปี แต่เวลาไปเผยแผ่ศาสนานั้น ได้มีเวลาทำอยู่เพียง 3 ปี
พร้อมด้วยมีหมู่มีคณะคอยกีดกันอยู่รอบข้าง และมีศัตรูคอยปองร้ายมากมาย
ถึงกับภายหลังได้ลงทัณฑ์ต่อพระเยซูอย่างทราบกันทั่ว ๆ ไปแล้ว
ฉะนั้นรสพระธรรมที่มีอยู่พร้อมมูลในพระไตรปิฎกของพระพุทธศาสนา
จึงไม่ประจักษ์มากเท่าใดนัก ในคำสั่งสอนของพระเยซู หากว่า
พระเยซูได้มีพระชนม์สั่งสอนอยู่อีกนานปี
คล้ายคลึงสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว
คำสั่งสอนในคริสตศาสนาคงจะใกล้ชิดคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนาเข้ามาอีกเป็นอันมาก
ฉะนั้น สำหรับผู้ที่ถือคริสตศาสนาอยู่แล้ว
เพื่อจะให้การปฏิบัติเต็มเปี่ยมอย่างองค์พระเยซูมุ่งไว้แล้ว
ก็ยังจะเสริมได้โดยเรียนพระธรรมในพระพุทธศาสนาต่อเติม และถือปฏิบัติให้ครบถ้วน
ทั้งนี้จะขึ้นชื่อว่าได้เป็นสาวกของพระเยซู
หรือขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเองโดยแท้จริง

4. ท่านได้แสดงธรรมเรื่องเผยแพร่พระพุทธศาสนา ว่าครั้งที่ 1
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเผยแพร่เองเมื่อยังดำรงพระชนมายุอยู่
ครั้งที่ 2 สมเด็จพระมหาธรรมิกราชาธิราช พระเจ้าอโศกราชได้จัดให้มีขึ้นเมื่อปี
พ.ศ. 218 และแต่นั้นมาเป็นเวลาล่วงเลย 2,000
ปีแล้วก็ยังหามีการเผยแพร่พระพุทธศาสนาขนาดเขื่องอีกไม่ การเผยแพร่ในยุค 1 และ
2 นั้นก็อยู่เพียงในประเทศอินเดีย และทวีปเอเชีย คราวนี้ปี พ.ศ. 2476
ซึ่งใกล้กับปี พ.ศ. 2500 ที่ท่านกำลังจัดให้มีการเผยแพร่ครั้งที่ 3
โดยพระภิกษุสามเณร สยาม พม่า ลังกา และอินเดียหลาย ๆ นิกาย
เอาไปร่วมกันเป็นนิกายเดียวคงจะไม่ขัดข้อง
เพราะพุทธศาสนาถือการปฏิบัติเป็นใหญ่ และวิธีอุปสมบทก็อย่างเดียวกัน

กล่าวถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยวาทะว่า พุทธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ
เช่นเดียวกัน จะต่างกันบ้างก็แต่วิธีการเล็กน้อย
และการที่แยกนิกายไม่ใช่เป็นของดี โดยเป็นเหตุให้แตกสามัคคี
หากจะแบ่งควรแบ่งเป็นชั้น ๆ ตามหลักแห่งการปฏิบัติและภูมิที่บรรลุ
อย่างที่ท่านจำแนกไว้เป็น 4 ชั้น 8 จำพวก คือ โสดา สกิทาคา อนาคา อรหันต์
เมื่อรวมกันเป็นหมู่ได้แล้วจำนงไว้ว่า จะแพร่ให้ทั่วโลก คือจากสยามไป พม่า
อินเดีย พักอบรมบรรดาสมาชิกทั้งหลายให้คล่องแคล่วสามารถพอสมควร
อันจะเป็นเวลาประมาณ 3 ปี แล้วจะได้ออกทำการต่อไป มุ่งตรงไปทวีปยุโรป
ผ่านประเทศอัฟกานิสถาน เปอร์เซีย ตุรกี
เลยเข้ายุโรปไปยังกรุงโรมในประเทศอิตาลี แล้วเลยผ่านประเทศต่าง ๆ
ทางตะวันตกของทวีปยุโรป ข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปทวีปอเมริกา ผ่านทวีปอเมริกา
จากทางตะวันออกไปตะวันตก (กว้างใหญ่มาก)
แล้วข้ามมหาสมุทรแปซิฟิกมาประเทศญี่ปุ่น ขึ้นประเทศจีน และผ่านจีน ญวน
มาบรรจบที่ประเทศสยามอีก ประมาณเวลาทั้งพักที่อินเดียด้วยราว 15 ปี

ธรรมเทศนาที่พระโลกนาถแสดงนั้น เป็นที่ต้องใจหมู่ศรัทธาทั้งหลายโดยซาบซึ้ง
เกิดความปีติยินดีมาก
จนถึงกับมีผู้สมัครจะไปเผยแพร่พระพุทธศาสนาด้วยในเชียงใหม่ 13
ท่านและมีผู้รับศีลห้าพร้อมทั้งจะไม่เสพเนื้อสัตว์เป็นอาหารอีกต่อไปจนสิ้นชีวิต
104 คน และยังมีผู้พยายามจะปฏิบัติตามอีกก็มาก
นับว่าธรรมเทศนาของท่านได้ประโยชน์เห็นทันตา
คือปลุกให้ผู้ที่มีอุปนิสัยอยู่แล้วตื่นขึ้นรับถือปฏิบัติทันที
อันจะป้องกันชีวิตสัตว์ ที่จะต้องตกมาถูกฆ่าตายเป็นอาหารได้เป็นจำนวนมากมาย "
พระโลกนาถ " ว่าหัวใจของพระพุทธศาสนา ก็คือพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา
อุเบกขา เมตตา–รักใคร่สัตว์ทั่วไป กรุณา–สงสารสัตว์ทั่วไป
มุทิตา–ยินดีที่สัตว์ทั้งหลายได้รับความสุข อุเบกขา–เมื่อไม่มีทางที่จะแสดงใน
3 ประการต้น ก็ให้วางใจเฉย ก็เมื่อเรายังเอาเนื้อของสัตว์เหล่านั้นมารับประทาน
จะว่าเราพร้อมที่จะบำเพ็ญพรหมวิหารอย่างไรได้ ข้อนี้สำคัญมาก
เมื่อเรายอมที่จะเป็นพุทธมามกะอันจริงแท้แล้ว
ควรที่จะบำเพ็ญตนตามหลักดังกล่าวแล้วให้บริบูรณ์
ถ้าไม่เช่นนั้นยังมองไม่เห็นผลแห่งการปฏิบัติ ว่าจะได้ประสบสุขด้วยอาการเช่นไร
เพราะความสุขเกิดจากความสงบ การสังหารผลาญชีวิตและกินเลือดกินเนื้อกัน
ไม่ใช่วิถีทางแห่งธรรมวิเศษเลย

มีผู้ที่ฟังธรรมเทศนาของพระโลกนาถแล้ว ได้มาหารือข้าพเจ้าเป็นจำนวนมากว่า
เมื่อท่านจาริกเลยไปเสียแล้ว รสธรรมเหล่านี้ตามธรรมดาย่อมจะจางไป
ถ้ามิได้มีการรวบรวมพิมพ์ขึ้นไว้ เพื่ออ่านสดับตรับฟังกันอีกต่อไป
ขอให้ข้าพเจ้าเป็นธุระในเรื่องนี้
ข้าพเจ้าเองโดยที่เป็นผู้แปลก็ยังจำข้อความได้อยู่บ้าง
แต่ไม่หมดจดละเอียดลออดี
เมื่อมีผู้มาถามข้อสงสัยบางแห่งบางตอนก็อธิบายไปเท่าที่จำไว้ได้
จึงได้หารือท่าน ท่านจึงให้ข้าพเจ้าดูโน้ตหัวข้อที่ท่านเขียนไว้เป็นภาษาอังกฤษ
เกี่ยวกับเรื่องปราบตัณหาด้วยการเสพแต่ผักเป็นอาหาร ข้าพเจ้าขอคัดเอาไว้
และคุณหลวงประสาทศุภนิติ กับบรรดาผู้มีศรัทธาอื่น ๆ
ได้กรุณาช่วยกันแปลและตรวจทาน มีท่านผู้เฒ่าที่มีจิตเปี่ยมไปด้วยกุศล 2 ท่าน
คือ 1 เจ้าแก้วนวรัฐ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ 2 คุณหลวงอนุสารสุนทร
กับผู้อื่นอีกเป็นอันมากพร้อมกับบริจาคทุน
ขอให้ข้าพเจ้าพิมพ์ธรรมเทศนาของพระโลกนาถออกแจกจ่ายกันเพื่อเป็นคุณประโยชน์ต่อ ๆ
ไป ในชั้นต้นก็คิดกันว่าจะพิมพ์แจกเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน
แต่โดยรู้สึกว่าการนี้เป็นการกุศลอันใหญ่หลวง ควรจะได้แพร่ไปทั่ว ๆ
ในประเทศสยาม จึงพร้อมใจเห็นว่าควรพิมพ์ให้เป็นจำนวนมากและจ่ายไปทั่วประเทศ

ฉะนั้น เมื่อท่านผู้ใดได้อ่านธรรมเทศนาของพระโลกนาถในที่นี้แล้ว
และได้รับประโยชน์จากรสธรรมเทศนานั้น
ข้าพเจ้าขอเสนอผู้ว่าที่ขยายให้แสงสว่างส่องมาถึงเท่านั้น
นอกจากองค์พระโลกนาถเองแล้ว คือท่านผู้มีจิตเปี่ยมด้วยเมตตากรุณาหลาย ๆ
ท่านดังข้าพเจ้าได้ออกนามมาแล้วนั้น
ได้ช่วยเหลือกันออกทรัพย์ออกแรงส่งเสริมการกุศลอันนี้ด้วย

ขอความสุข ความเจริญ จงมีแด่ท่านผู้ได้อ่าน ฟัง และปฏิบัติ เทอญ

ป. สาครบุตร์

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ/ธรรมเทศนา

พระธรรมเทศนา พระโลกนาถ

ในประเทศอินเดีย ชาวฮินดูมักพากันถามอาตมาเสมอ ๆ ว่า
"ทำไมพวกอุบาสกอุบาสิกาในพม่า ลังกา และสยาม จึงรับประทานเนื้อสัตว์?
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มิได้เทศนาหลักแห่งความเมตตากรุณาไว้ดอกหรือว่า
อหิงสา ปรมา ธมฺมา ความไม่เบียดเบียนกันเป็นธรรมะสูงสุด"

เมื่ออาตมาได้ฟังคำพูดเช่นนั้น ทำให้อาตมาต้องอึ้งเสมอ อาตมาต้องนิ่ง
อาตมาไม่มีคำตอบ สัมปชัญญะบอกอาตมาว่า คำกล่าวหาของพวกเหล่านั้นเป็นความจริง
แล้วอาตมาปลอบตนเองด้วยความคิดที่ว่า สมเด็จพระพุทธองค์มิได้ทรงอุบัติขึ้น
เพื่อบุคคลทั่วไปที่จมอยู่ในกองกิเลส พระองค์ทรงโปรดได้แต่เฉพาะบางคน
ที่มีจิตบริสุทธิ์พอที่จะสำเร็จได้เท่านั้น

ขอให้เรามาแยกแยะปัญหาข้อนี้ให้ถี่ถ้วน
ขอให้มาแสวงหาความจริงโดยไม่ต้องเกรงกลัวอะไร
เพราะความจริงเป็นของดีที่สุดถึงแม้จะทำให้รู้สึกเจ็บบ้าง
คมมีดของนายศัลยแพทย์ก็จำเป็นจะต้องใช้ตัดเอาเนื้อร้ายออกเสียจนได้

ทำไมคนทั่วไปจึงสมคบกันอย่างเงียบ ๆ ละเมิดศีลข้อ ๑ ที่ว่า ปาณาติปาตาเวรมณีฯ
งดเว้นจากการทำชีวิตให้ตกล่วงไปอยู่ ดังนี้คนทุกคนชอบเสพเนื้อสัตว์ ดังนั้น
แต่ละคนจึงจงใจให้คนอื่นเชื่อไปว่า
สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าของเรานั้นทรงอนุญาตให้เสพเนื้อสัตว์ได้
ขอให้เปิดช่องให้มนุษย์แต่น้อยเดียวเถิด! แล้วมนุษย์จะกระโดดเข้าขยายช่องนั้น
กว้างออกไปจนโตเต็มความพอใจของตน "อกุศลเจตนาของมนุษย์นั้นไม่มีที่สิ้นสุดได้"
เขาจะถือเอาความผ่อนผันของสมเด็จพระศาสดาจารย์ไปใช้โดยไม่มีจำกัดขีดขั้น
มนุษย์จะยกเอาพุทธานุญาตขึ้นมาบังหน้า แล้วระเริงกันไปโดยไม่มีการเหนี่ยวรั้ง
หมู่มนุษย์นั้นจะถือว่า บรรลุสภาพบุคคลแล้วยังไม่ได้
เป็นเพียงแต่ทารกต้องใช้ไม้เรียวอยู่เสมอ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น
ทรงอนุญาตให้ภิกษุบริโภคเนื้อสัตว์ได้ต่อเมื่อไม่ได้เห็น ไม่ได้ยิน
หรือไม่สงสัยว่าสัตว์นั้นถูกฆ่าเฉพาะเพื่อภิกษุนั้น ภิกษุเป็นผู้ปราศจากสมบัติ
จะซื้อหรือขายอะไรไม่ได้ ฉะนั้นภิกษุจะต้องรับเอาอาหารใด ๆ
ที่จะพึงได้โดยดุษณีภาพ จะเป็นอาหารดีหรือเสีย มากหรือน้อย ผักหรือเนื้อ
ก็ต้องรับทั้งสิ้น

แต่หลักข้อนี้ใช้แก่ภิกษุเป็นส่วนมาก ไม่ใคร่ใช้สำหรับอุบาสกอุบาสิกา
เป็นธรรมดาอยู่เองที่ฆราวาสจะเถียงว่า
"ก็เมื่อพระภิกษุซึ่งเป็นอาจารย์และผู้นำของเราบริโภคเนื้อสัตว์ได้
เหตุไรเราจะเอาอย่างไม่ได้? เรากินเนื้อสัตว์กันเถิด" คารมเหตุผลนั้นถูก
แต่ความหมายสุดท้ายนั้นผิด...

ภิกษุไม่มีเงิน ดังนั้นภิกษุจะต้องบริโภคตามแต่จะได้ ไม่ใช่ตามแต่จะชอบ
แต่อุบาสกอุบาสิกามีเงิน กินอะไรได้ตามประสงค์ผักหรือเนื้อ

ในเรื่องอาหารนี้ ภิกษุมีเสียงไม่ได้ แต่อุบาสกอุบาสิกามีเสียงได้เต็มที่
ภิกษุเลือกอะไรไม่ได้ อุบาสกอุบาสิกาเลือกได้ทุกประการ
ถ้าภิกษุบริโภคเนื้อสัตว์ ก็เป็นกรรมที่ไม่มีเจตนา
ภิกษุเลือกชนิดอาหารที่จะรับไม่ได้ เมื่อภิกษุบริโภคเนื้อสัตว์บ้าง
ก็บริโภคด้วยความไม่เต็มใจยิ่ง แต่ถ้าอุบาสกอุบาสิกาเสพเนื้อสัตว์
โดยมากเป็นกรรมที่มีเจตนา เพราะอุบาสกเลือกชนิดอาหารได้ อุบาสิกามีเงิน
จะซื้ออาหารอย่างไรก็ได้ตามชอบ ผัก หรือ เนื้อ

เพราะฉะนั้น เรื่องของภิกษุจึงต่างกับเรื่องของอุบาสก
ภิกษุที่แท้จริงนั้นหวังจะบริโภคแต่ผัก เพราะฉะนั้น
ฆราวาสผู้ประสงค์จะได้บุญมากต้องถวายผักแก่ภิกษุ อย่าถวายเนื้อสัตว์เลย
ผู้ที่ถวายเนื้อสัตว์แก่ภิกษุนั้น ได้บุญน้อย หรือไม่ได้เลย
ฆราวาสผู้ถวายอาหารที่เป็นผักแก่พระภิกษุจะได้บุญมากมาย

การรับประทานเนื้อสัตว์นั้น ทำให้มีความสงสัย แม้เราจะไม่ได้เห็น ไม่ได้ยิน
ว่าเนื้อนั้นไม่ได้ทำสำหรับเราโดยเฉพาะก็ดี แต่เราก็สงสัยอยู่เสมอ
เนื้อสัตว์จะต้องทำเพื่อผู้บริโภคเสมอไป ฉะนั้น
การรับประทานเนื้อสัตว์ก็เป็นการผิดศีล สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น
ทรงสั่งสอนให้รับประทานผักโดยทางอ้อม ทำไมไม่สอนโดยตรงเล่า
ก็เพราะว่าหลักทุกหลักต้องมีข้อยกเว้น
สมเด็จพระศาสดาทรงเป็นบรมมหาปราชญ์แห่งปราชญ์ทั้งหลาย

ทำไมจึงมีชีวิตอยู่ในความสงสัยตลอดไปเล่า? เป็นผู้เสพแต่ผักเสียเถิด
แล้วความสงสัยก็จะหมดสิ้นไป จะได้อยู่ในทางที่ปราศจากภัย
จะได้มีชีวิตอยู่โดยจิตใจบริสุทธิ์

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น ต้องการให้เราปฏิบัติเมตตาและกรุณา ศีลข้อ 1 นั้นชัดมาก มิได้หมายความแต่เฉพาะว่า เราจะต้องไปฆ่า หรือทำร้ายสัตว์มีชีวิต แต่หมายความด้วยว่า เราจะต้องไม่ทำให้มีการฆ่าหรือทำร้ายสัตว์มีชีวิตใด ๆ ด้วย

พระธรรมบทกล่าวไว้ว่า :–

คนใดหรือสัตว์ใด จะเป็นใครก็ตามที
แม้ตนโทษกรณ์มี ก็ย่อมหวาดขลาดต่อทัณฑ์เหตุว่าสัตว์ทั้งหลาย
ย่อมกลัวตายทั่วหน้ากันลองเอาใจเรานั้น
ใส่ใจเขาเข้าก็เห็น(เหตุนี้ขอทีเถิด!
อย่าละเมิดซึ่งศีลเบญจ์)ผลาญสัตว์จึงควรเว้น หรืออย่าเข่นให้ฆ่ากัน
คนใดหรือสัตว์ใด จะเป็นใครก็ตามที
แม้ตนโทษกรณ์มี ก็ย่อมหวาดขลาดต่อทัณฑ์เหตุว่าสัตว์ทุกผู้
ย่อมต้องรู้รักชีวันจงประพฤติแก่ท่านนั้น
ดุจต้องการให้เราเป็น(เหตุนี้ขอทีเถิด!
อย่าละเมิดซึ่งศีลเบญจ์)ผลาญสัตว์จึงควรเว้น หรืออย่าเข็นให้ฆ่ากัน
แม้นใครจักทำลำเค็ญ ให้แก่สัตว์เป็น
ผู้ต้องการสุขทุกคน
เพื่อหวังบำเรอสกล ให้สุขแก่ตน
ตัวเองจักต้องเวทนา
ดับจิตไปแล้วเถิดหนา กรรมนั้นจักมา
สนองให้ไม่พบสุขเอย

การซื้อเนื้อสัตว์ในตลาดนั้นทำให้มีการฆ่าสัตว์ เพราะการจำหน่ายย่อมต้องให้พอเพียงแก่ความต้องการ ฉะนั้น การซื้อเนื้อในตลาดก็เป็นการผิดศีลข้อ 1

ดร.โสนิ เขียนไว้ว่า "สำหรับข้าพเจ้านั้น ถ้าคำว่า 'อย่าฆ่าสัตว์' มิได้หมายความไปถึงว่า 'อย่าเสพเนื้อสัตว์' ด้วยแล้ว ศีลห้าก็จะศูนย์ค่าและความหมายไปสิ้น ข้าพเจ้าถือข้อนี้เคร่งนัก ความตัดสินใจมั่นในข้อนี้ ได้ทำให้ข้าพเจ้าเว้นจากการรับประทานเนื้อสัตว์มา 11 ปีแล้ว และความเชื่อมั่นข้อนี้พร้อมด้วยความสัตย์จริงเป็นกำลังหนุนอยู่

จักทำให้ข้าพเจ้าได้อุปการะแก่สัตว์อันน่าสงสารได้บ้างในบางกาล ขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังคิดตั้งสมาคมสำหรับผู้ที่ปลงใจจะเว้นจากการเสพเนื้อสัตว์ในสภาพใด ๆ อยู่"

จริงทีเดียว ศีลห้าจะศูนย์ค่าและความหมายสิ้น ถ้าคำว่า 'อย่าฆ่าสัตว์'
มิได้หมายความไปถึงว่า 'อย่าเสพเนื้อสัตว์' ด้วย
ทั้งนี้เพราะว่าจะมีการเสพเนื้อสัตว์ไม่ได้เลย ถ้าไม่มีการฆ่าสัตว์เสียก่อน
กินเนื้อสัตว์ทำให้เกิดการฆ่าสัตว์
ฉะนั้นอย่าฆ่าสัตว์หมายถึงอย่ากินเนื้อสัตว์ด้วย

ดร.โสนิ เขียนต่อไปว่า
"การเสพเนื้อสัตว์ได้ฝังรากลงในประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเสียแล้ว
จนกระทั่งไม่รู้สึกกันว่าเป็นของชั่วร้าย จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่า
จะต้องมีคนฉลาดการคัดค้านในข้อนี้"
จริงทีเดียวเราจะได้ฟังพุทธศาสนิกชนกล่าวความเช่นว่า
"เนื้อสัตว์ตายในตลาดเป็นของบังสุกุล อาจรับประทานได้" ดังนี้!
เพื่อนพุทธศาสนิกชนทั้งหลายเอ๋ย! อาตมาขอคัดค้านในข้อนี้
"เนื้อสัตว์ตายในตลาดไม่ใช่ของบังสุกุล ทำไมไม่ใช่
ก็เพราะว่าการจำหน่ายย่อมต้องให้พอกับความต้องการ
เนื้อบังสุกุลต้องเป็นเนื้อที่มีขึ้นด้วยเหตุสุดวิสัย
เป็นต้นว่าเนื้อของสัตว์ที่ตายเอง
ตราบใดที่มีการจำหน่ายให้พอกับความต้องการแล้ว จะไม่มีเนื้อบังสุกุลเลย
ถ้าไม่มีความต้องการก็จะไม่มีเนื้อสัตว์ที่ถูกฆ่าตาย
เพราะฉะนั้นท่านจะต้องรับผิดในการที่เขาจำหน่าย
ท่านจะต้องรับผิดในการที่เขาฆ่าสัตว์ตาย ท่านละเมิดศีลข้อ 1 ปาณาติปาตาเวรมณีฯ นั้น

> การจำหน่ายย่อมเป็นไปตามส่วนของความต้องการ ความต้องการเป็นเหตุ
> การจำหน่ายเป็นผล ถ้าไม่มีเหตุ ก็ไม่มีผล ถ้าไม่มีความต้องการ
> ก็ไม่มีการจำหน่าย และไม่มีการฆ่าสัตว์

(ซ. ต. พ.)

ถ้าไม่มีคนกินเนื้อสัตว์หรือคนซื้อ
ผู้ฆ่าสัตว์ก็จะต้องเลิกอาชีพหรือต้องเปลี่ยนไปทำกิจการอื่น ๆ ที่น่านับถือกว่า

โอ้ ... ท่านผู้ชอบกินเนื้อทั้งหลาย คนฆ่าสัตว์นะเป็นผู้สมคบกับท่านด้วยน่ะ!
ท่านให้เงินเขาเป็นสินจ้าง ท่านจ้างเขาฆ่าสัตว์ซึ่งไม่รู้เดียงสา
เพื่อกระเพาะของท่าน

พุทธศาสนิกชนบางท่านลวงตนเองอย่างใหม่ คือ สับปลา หรือเนื้อนั้นเป็นชิ้นเล็ก ๆ
เล็กที่สุดจนมองไม่เป็นเนื้อ ด้วยศิลปเหล่านั้น เขาอาจลวงตนเองได้
แต่จะลวงกรรมนั้นไม่ได้ดอก ปาณาติบาตฯ ก็คือ ปาณาติบาตฯ จะทำเนื้อเป็นอย่างใด
ชิ้นเล็กหรือชิ้นใหญ่ ก็ไม่พ้นกรรมร่วมอยู่นั่นเอง

สมเด็จพระศรีสรรเพ็ชร์พุทธเจ้าของเรานั้นอุบัติมาในโลก
เพื่อคัดค้านการบูชายัญด้วยเลือดเนื้อ ซึ่งกระทำกันอยู่ในสมัยของพระองค์
แต่มาบัดเดี๋ยวนี้ เรากลับบูชายัญด้วยเลือดเนื้อ
เพื่อเอาใส่กระเพาะของเราให้เต็ม โลหิตในโรงฆ่าสัตว์นั้นไหลหลั่งดุจอุทกธาร
อาตมาอยากทราบนักว่า ในสมัยโบราณที่เขาใช้บูชายัญต่อพระเจ้า
กับสมัยนี้ที่บูชาต่อกระเพาะนั้นต่างกันอย่างไร?
อาตมาว่าท้องก็คือพระเจ้านั่นเอง

ท้องนั้นเมื่อใส่อาหารเข้าไปเต็มแล้ว ก็คือความเปล่าด้วยความโง่เขลา (อวิชชา)
ทำให้เกิดสังสารโลกขึ้น เหตุนี้จงปล่อยให้ท้องว่าง
โดยรับประทานอาหารแต่มื้อเดียว แล้วท่านก็จักทำลายสังสารโลกเสียได้
โดยสำเร็จเป็นพระอรหันต์ นี่คือวิธีของพระมหากัสสปะเถระ และธุดงค์บัญญัติ 13
ข้อของท่าน อดอาหารและทรมานตน นุ่งห่มแต่น้อย และอยู่กลางแจ้ง
นำความสำเร็จเป็นพระอรหันต์ และนิพพานมาให้ได้เป็นตัวอย่าง

ถ้าเมื่อใดพุทธศาสนิกชนละการเสพเนื้อสัตว์เสียได้แล้ว
เมื่อนั้นความต้องการเนื้อสัตว์ก็จะน้อยลง
ขอให้อุบาสกอุบาสิกาทุกคนจงบังคับตนเอง อย่าไปติผู้อื่นเขา
แม้คนคนเดียวไม่อาจช่วยชีวิตสัตว์ทั้งโลกได้ก็ดี
แต่คนคนนั้นก็ยังอาจช่วยชีวิตสัตว์ที่เขาสามารถจะช่วยได้อยู่
การทำตัวอย่างนั้นติดต่อกันไปได้ เริ่มรับประทานแต่ผักขึ้นคนเดียว
จะยังผลให้ผู้อื่นเห็นเกิดกุศลจิตอีกหลายคนกระทำตาม
"การปฏิบัติเป็นตัวอย่างนั้นดีกว่าออกบัญญัติ"

ขอให้คิดดู ชีวิตสัตว์ประมาณ 200,000 (สองแสน) ตัว

จะต้องถูกฆ่าเพื่อคนคนหนึ่งมีชีวิตอยู่ 60 ปี น่าสลดใจไหมเล่า?
ดูซิคนคนเดียวกินอะไรบ้างในชีวิต ๖๐ ปี :–

นก เป็ด ไก่ ... ...
... ... 20,000 ตัว
ไข่... ... ...
... ... .60,000 ฟอง
กุ้ง ปลา ฯลฯ ... ...
... 120,000 ตัว
สัตว์อื่น ๆ (สุกร โค ฯลฯ) ... ...
... 3,000 ตัว
รวมทั้งสิ้น (สองแสนสามพันชีวิต) ... ...
203,000 ตัว

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ/ธรรมเทศนา/1

พระธรรมเทศนา พระโลกนาถ

ในวันหนึ่ง ๆ เรากินสัตว์ที่ถูกฆาตกรรมดูก็เล็กน้อย แต่เมื่อรวมเข้าซิ!
จะเป็นเรื่องสำคัญนัก "น้ำทีละหยดยังทำให้ถังเต็มได้ฉันใด
คนพาลจะมีบาปหนาก็ด้วยกระทำทีละน้อย ๆ ฉันนั้น"

ท่านมีอำนาจเหนือสัตว์อยู่ 200,000 (สองแสน) ตัว[1]
ท่านจะเว้นชีวิตให้เพื่อความเมตตาไม่ได้เจียวหรือ?
หรือท่านจะฆ่ามันเพื่อลิ้นของท่าน ท่านจะมีสุขใจได้อย่างไร?
ในเวลาที่เสพเนื้อสัตว์โดยรู้อยู่ว่า
รสโอชะนั้นได้ประกอบขึ้นด้วยความรับทุกขเวทนาของสัตว์อื่น ๆ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้นทรงเสวยแต่ผักผลไม้ต่าง ๆ
คนชอบเสพเนื้อสัตว์บางคนพยายามพิสูจน์ว่า
พระองค์เข้าสู่ปรินิพพานโดยเสวยเนื้อสุกร เหลวไหลอะไรเช่นนั้น
สมเด็จพระพุทธองค์ทรงบริโภคแต่ผลาหารมาจนตลอดพระชนม์ชีพ
จะว่าเสด็จเข้าสู่ปรินิพพานด้วยการเสวยเนื้อสุกรอย่างไรได้

พระองค์ทรงเสวยผักผลไม้ต่าง ๆ จนตลอดกาลอวสาน พระองค์เสด็จสู่ปรินิพพานโดยเสวย "เห็ดที่เป็นพิษต่างหาก" อินเดียนักบุญไม่เสพเนื้อสัตว์หมด มาจนถึงทุกวันนี้

พระเจ้าอโศก ก็เป็นพุทธศาสนิกที่แท้ พระองค์เสวยแต่ผลาหาร
และได้ตั้งกฎหมายขึ้นคุ้มครองชีวิตสัตว์ทั้งหลายด้วย
ไม่มีราชาธิราชองค์ใดในพงศาวดาร ที่จะเปรียบปานพระองค์ได้
พระองค์เป็นบรมราชาธิราชอย่างแท้จริง
"กษัตริย์อธิราชในมวลประวัติศาสตร์ทั้งปวง ไม่มีใครจะดีเลิศล่วงพระเจ้าอโศกราช
รัศมีของพระองค์ส่งแสงสว่างอยู่กลางนภากาศ
ดุจดาราเด่นดวงสุกใสสะอาดอยู่ดวงเดียว"

เมื่ออาตมาเริ่มนับถือพระพุทธศาสนาในอเมริกา [2]
อาตมาก็เริ่มรับประทานแต่ผักตั้งแต่บัดนั้นมา แม้ว่าในเวลารับประทานอาหาร
พวกพี่น้องจะพากันล้อเลียนอาตมา
ที่กลับเป็นคนรับประทานแต่ผักในทันทีทันใดนั้นก็ดี
แต่อาตมาก็คงมั่นอยู่ในคำปฏิญาณนั้น และปฏิเสธอย่างแน่นแฟ้น
ไม่ยอมรับประทานเนื้อสัตว์ เนื้อปลา หรือไข่ เป็นอันขาด

แต่ครั้งโบราณกาล มีพยาธิอยู่เพียง 3 ชนิดเท่านั้น กล่าวคือ อิจฉา–ความต้องการ
อนสนัง–ความหิว และชรา–ความแก่ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากการที่ฆ่าสัตว์กิน
พยาธิ 3 ประการนี้ ได้เพิ่มขึ้นเป็น 98 จำพวก
พยาธิเกิดขึ้นได้จากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
ถ้าเราขว้างก้อนหินให้ตรงดิ่งขึ้นไปบนอากาศ ก้อนหินนั้นก็จะตกลงตรงหัวเรา
ในทำนองเดียวกันถ้าเราให้ทุกข์แก่สัตว์ใด ๆ ทุกข์นั้นก็จักตกลงบนหัวเราอีก
เหตุอย่างไรผลอย่างนั้น

"อยู่เถิด! และปล่อยให้เขาอยู่ด้วย" ขอให้ถือข้อนี้ไว้เป็นคาถา
ถ้าท่านบั่นทอนชีวิตผู้อื่น ชีวิตของท่านก็จักต้องสั้นไปด้วย
ถ้าท่านมีชีวิตอยู่โดยการกินเนื้อสัตว์ที่ถูกฆ่ามา
สัตว์เหล่านั้นก็จะกระโดดคว้าคอหอย และคอยกินท่านเสียเช่นเดียวกัน
เป็นธรรมดาอยู่เองที่บุคคลจะกลายเป็นปลาไปก็ได้ ถ้าได้บรรจุปลา 120,000
(หนึ่งแสนสองหมื่น) ตัวเข้าไว้ในกระเพาะ ขอให้ดูเหยี่ยวกินปลาเถิด
ว่ามีเนื้อหนังเหม็นคาวปลาอย่างไร เมื่อรูปขันธ์ (ร่างกาย) เป็นปลาไปแล้ว
ขันธ์อื่น ๆ (จิตใจ) ก็เป็นปลาไปด้วย

แล้วผู้รับประทานปลาก็กลับกลายไปเกิดเป็นปลา นี่คือเหตุและผลกำลังดัน
และกำลังสะท้อนต้องเท่ากัน และตรงกันข้ามอยู่เสมอไป เพราะฉะนั้น
เราจงเป็นผู้เสพแต่ผักเถิด แล้วจะทำให้การฆ่าสัตว์ลดน้อยลงไป
เราจงเป็นผู้เสพแต่ผักเถิด แล้วจะได้ทำให้โรคภัยไข้เจ็บลดน้อยลงไป นี่เป็นทาง ๆ
เดียวเท่านั้น ไม่มีทางอื่นอีก

หลักสำคัญของพระพุทธศาสนาก็คือความกรุณา ฉะนั้น
ถ้าพุทธศาสนิกชนคนใดขาดความกรุณา คนนั้นก็กลับไม่ใช่พุทธศาสนิกชน
เพราะถ้าไม่มีกรุณา พระพุทธศาสนาก็ไม่มีประโยชน์ ดังนี้
จงพยายามเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี โดยเป็นผู้มีกรุณารับประทานแต่ผัก
อย่างเดียวกับสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ผู้ทรงพระมหากรุณายิ่งนั้นเทอญ

เมื่ออาตมาและพวกเดินทางไปเมืองจิตตากอง (ในเขตพม่า) โดยเรือกลไฟ "นิลลา" นั้น
กัปตันเรือได้พูดกับอาตมา ด้วยถ้อยคำเอาจริงเอาจังว่า "พระเจ้าสร้างปลาในทะเล
ฉะนั้นจะผิดร้ายอะไรที่กินปลา"

อาตมาก็ตอบเขา ด้วยถ้อยคำเอาจริงเอาจังอย่างเดียวกันว่า
"พระเจ้าสร้างสิงโตในป่า ดังนั้นสิงโตนั้นจะผิดร้ายอย่างไรที่จะกินกัปตันเรือ
'นิลลา' เสีย"

ปลาชนิดใหญ่กินปลาเล็ก แต่อำนาจไม่ใช่ธรรม คริสตศาสนิกชนพูดว่า
"พระเจ้าสร้างสัตว์ทั้งหลายมาเพื่อประโยชน์แก่มนุษย์"
ถ้าท่านจะไปถามสิงโตและเสือบ้าง มันก็จะพากันพูดว่า
"พระเจ้าสร้างมนุษย์มาเพื่อประโยชน์แก่พวกเรา"
มนุษย์เป็นศัตรูที่ร้ายที่สุดของสัตว์ อกุศลเจตนาของมนุษย์นั้นหาที่สิ้นมิได้
มนุษย์จะยึดถือเอาสิ่งใด ๆ เสียทั้งนั้นที่จะหยิบฉวยได้
มนุษย์ใช้สมองจับสัตว์อื่น ๆ ที่โง่กว่าไปไว้ในอำนาจ
ดังนั้นมนุษย์จึงเป็นผู้ข่มเหงเขาเก่งที่สุดบนพื้นพระธรณีนี้
มนุษย์ใช้ปัญญาความฉลาดจับสัตว์บนอากาศ บนพื้นดิน และในน้ำ มาเพื่อลิ้น
เพื่อท้อง หรือเพื่อเล่นสนุก ฯลฯ ขอให้หยุดจับสัตว์เล่นกันเสียทีเถิด
สัตว์เดียรัจฉานนั้นเป็นผู้โง่เง่า ที่แท้สมควรจะได้รับความกรุณาของเรา
เพราะความโง่เง่านั้นอย่างยิ่ง

ขอจงแผ่เมตตาให้แก่สัตว์ให้ทั่วไป ขอจงใช้ความเมตตาจุดขึ้นเป็นอัคคี

เผาผลาญตัณหาให้สิ้นไปในกองมหาเพลิงแห่งเมตตานั้นเทอญ

เวลาสัตว์เจ็บตาย เราก็เอามันไปฝังดินเสียทันที
แต่เวลามันตายโดยการฆาตกรรมด้วยคมมีดของคนฆ่าสัตว์
เรากลับเอาฝังไว้ในกระเพาะเราเสียโดยทันทีเหมือนกัน
ดังนั้นกระเพาะของคนก็คือป่าช้า มนุษย์ก็คือ หลุมฝังศพที่เดินได้
ประชาชนที่เลี้ยงร่างตนด้วยร่างสัตว์ที่ฆาตกรรมเอามา
ต้องเป็นพวกที่ขาดความกรุณาอย่างแน่นอน
เขาเหล่านั้นเป็นเหมือนนกแร้งที่หากินอยู่ตามป่าช้า เขาลักเอาซากศพไปจากป่าช้า
แล้วก็เปลี่ยนตัวของตัวเป็นป่าช้าที่มีชีวิต กระเพาะมนุษย์เป็นป่าช้าใหญ่โตมาก
เพราะสามารถฝังสัตว์ที่ถูกฆ่าถึง 200,000 (สองแสน) ตัวได้ในระยะเวลา 60 ปี

รับประทานเนื้อสัตว์นั้นบาป บาปคืออะไร
บาปคือสิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์แก่ตัวเองหรือผู้อื่น
การรับประทานเนื้อสัตว์ทำให้เกิดทุกข์แก่ตัวเองและสัตว์นั้น ๆ เพราะฉะนั้น
การรับประทานเนื้อสัตว์จึงเป็นบาป

(ซ. ต. พ.)

อีกประการหนึ่ง การทำบาปคือการทำผิดกฎที่ว่าจะรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตน
สัตว์นั้นเป็นเพื่อนบ้านของเรา การรับประทานเนื้อสัตว์จึงเป็นการกระทำผิดกฎ
รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตน เพราะฉะนั้นการกินเนื้อสัตว์จึงเป็นบาป

(ซ. ต. พ.)

การเสวยครั้งสุดท้ายของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา
(พุทธปัจฉิมบิณฑบาต)

เมื่อสามเดือนก่อนปรินิพพาน ที่เมืองเวสาลี
พระพุทธองค์ได้ตรัสประทานโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์ว่า :–

"ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้เราเตือนท่านทั้งหลายให้รู้สิ่งที่ปัจจัยแต่งขึ้น
สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมเป็นธรรมดา จงตั้งหน้าหาทางช่วยตน
ให้ถึงพร้อมบริบูรณ์ด้วยความไม่ประมาท ปรินิพพานแห่งตถาคตจะมาถึงในไม่ช้า
ต่อแต่นี้ไปอีก 3 เดือน ตถาคตจักปรินิพพาน"

"วัยแห่งเราแก่งอมแล้ว ชีวิตแห่งเราใกล้ถึงที่สุดแล้ว
เราจักละท่านไป เราจักจากไป พึ่งตัวเราผู้เดียว ฉะนั้นจงตั้งใจเถิด!
ภิกษุทั้งหลายผู้ทรงศีล ทรงปัญญา จงมีความดำริมั่นดี จงตามรักษาซึ่งจิตตน
บุคคลใดที่ไม่ท้อถอย ยึดมั่นอยู่ในธรรมวินัยนี้ จักข้ามชาติสังสารนี้ได้
จักทำที่สุดแห่งทุกข์ได้"

วันสุดท้าย สมเด็จพระผู้มีพระภาคกับสงฆ์หมู่ใหญ่เสด็จถึงแคว้น ปาวา
และทรงรับปัจฉิมบิณฑบาตทานที่บ้านนายจุนทะฯ
ช่างโลหะเป็นชาวฮินดูที่ไม่นิยมเสพเนื้อสัตว์

นางสุชาดาได้ผลานิสงส์ที่เป็นผู้ถวายภัตตาหาร
ซึ่งเมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราได้ทรงบริโภคแล้ว
ก็ได้ทรงตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ นายจุนทะฯ
ได้ผลานิสงส์ที่เป็นผู้ถวายภัตตาหาร ซึ่งเมื่อพระองค์ทรงบริโภคแล้ว
ก็ได้เสด็จปรินิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ ซึ่งเป็นการดับขันธ์ได้สิ้น
ไม่มีอะไรเหลืออยู่

นางสุชาดา ถวายน้ำข้าว[3] (ข้าวปายาส) เป็นบิณฑบาตที่ดีที่สุดสำหรับบำเพ็ญญาณ
สมเด็จพระภควันต์ทรงสรรเสริญไว้ 11 ประการคือ :–

+ น้ำข้าว ทำให้เกิดอายุ
+ น้ำข้าว ทำให้เกิดวรรณ
+ น้ำข้าว ทำให้เกิดสุข
+ น้ำข้าว ทำให้เกิดพละ
+ น้ำข้าว ทำให้เกิดสติสัมปชัญญะ
+ น้ำข้าว ปลดเปลื้องความหิว
+ น้ำข้าว บำบัดความกระหาย
+ น้ำข้าว ทำให้เวทนาแห่งกายสิ้นไป
+ น้ำข้าว ชำระไตให้สะอาด
+ น้ำข้าว ทำให้อาหารย่อย
+ น้ำข้าว เป็นยาบำบัดโรค

สมเด็จพระพุทธองค์ทรงสรรเสริญไว้ ดังนี้

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามิได้เสวยเนื้อสัตว์
เพื่อตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ด้วยเหตุใดเล่า? ก็เพราะเหตุว่า
เนื้อสัตว์นั้นทำให้เกิดตัณหาและราคะ และทำลายเสียซึ่งกรุณา
น้ำข้าวเป็นสิ่งไม่มีโทษ จึงเป็นภัตตาหารที่ดีเยี่ยมเพื่อการตรัสรู้

นายจุนทะฯ ถวายอาหาร 3 สิ่ง คือ (1) สุกรมัททวะ (2) ข้าวหวาน (โภชนียะ?) (3)
ขนมหวาน (ขาทนียะ?)

เมื่อสมเด็จพระพุทธองค์ประทับลงแล้ว พระองค์ได้ทรงตรัสแก่นายจุนทะฯ
ช่างโลหะว่า "ดูกร จุนทะฯ สุกรมัททวะอันใดที่ท่านได้ทำไว้แล้วนั้น
ท่านจงอังคาสแก่เราเถิด! ส่วนอาหารอื่น ๆ คือข้าวหวานและขนมหวานนั้น
จงอังคาสภิกษุสงฆ์นั้นเถิด"

จุนทะฯ นายช่างโลหะ จึงสนองพระพุทธพจน์ว่า "สาธุ พระพุทธเจ้าข้า"
แล้วก็นำสุกรมัททวะที่ตนได้ทำแล้วนั้น ถวายแด่พระผู้มีพระภาคเจ้าองค์เดียว
ส่วนอาหารอื่นมีข้าวหวานและขนมหวานนั้น ได้นำถวายแก่ภิกษุสงฆ์

อะไรคือ สุกรมัททวะ? ศาสตราจารย์ รีส เดวิดส์ แปลว่า เห็ดใต้ดินชนิดหนึ่ง
พวกชอบเนื้อสัตว์รักที่จะแปลว่า "เนื้อสุกรป่าอ่อน" แต่โปรดจำไว้ว่า
สมเด็จพระสัพพัญญูมิได้ทรงอนุญาตให้ภิกษุสงฆ์องค์อื่นบริโภค "สุกรมัททวะ" นั้น

อะไรคือ สุกรมัททวะ? ท่านภิกขุ สุภัทร์ ผู้ล่วงลับไปแล้ว
ได้ให้คำอธิบายอย่างดีไว้ในหนังสือ พุทธีสต์ คาตะซีสม์
(พระพุทธปุจฉา-วิสัชนา)[4] ของท่านว่า
"สุกรมัททวะเป็นเห็ดชนิดหนึ่งซึ่งรับประทานได้" ไม่ใช่ "เนื้อสุกรป่า"
ดังที่เคยแปลกัน การผิดเพี้ยนเกิดขึ้นโดยอาการดังนี้ คือ
พระอรรถกถาจารย์ชาวอินเดียแต่โบราณกาล มิได้เข้าใจคำนี้ถูกต้องมาแต่แรก
ความหมายที่แท้จริง ซึ่งใช้กันในเฉพาะชนบทเดียวนั้น ได้สูญหายไปเสียแล้ว
"สุกโร" หมายความว่า หมูป่า "มัททะเวน" หมายความว่า
สิ่งซึ่งอ่อนนุ่มหรือชุ่มชื่นอร่อย แต่ว่า
เมื่อเอาคำสองคำนั้นมาสมาสกันเข้าแล้ว ทำให้เกิดความหมายที่น่าสงสัย
แม้จะมีเหตุผลโต้แย้งอยู่มากมายก็ดี ในที่สุด
นักชอบเสพเนื้อได้ลงความเห็นสอดคล้องต้องกันไปว่า

คำนี้จะต้องหมายถึงเนื้อหมูป่าอ่อน อย่างไรก็ดี แปลดังนี้ผิด
หลักฐานที่ค้นพบใหม่ จะแปลคำนั้นว่า หมูอ่อนนุ่มหรือชุ่มชื่นนั้นไม่ได้
ต้องแปลว่า สิ่งซึ่งอ่อนนุ่มหรือชุ่มชื่นแก่หมู แปลอย่างง่ายก็ว่า "หมูชอบ"
หรือ "หมูยินดี" การใช้เรียกชื่อสิ่งของโดยคำอุปมาอุปไมยเช่นนี้
ได้ใช้กันอยู่ในมคธ ประเทศครั้งพุทธกาล คำนั้นจึงได้ใช้เรียกเห็ด
ซึ่งหมูป่าในอินเดียชอบแสวงหาเป็นอาหารนัก
อย่างเดียวกับหมูในทวีปยุโรปชอบกินทรัฟเฟิล (เห็ดใต้ดินชนิดหนึ่ง)

[1] เป็นตัวเลขโดยประมาณในสมัยนั้น
[2] ดร.โลกนาถภิกขุ ได้ปริญญาเอกทางวิทยาศาสตร์และอักษรศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกา มรณภาพอายุ 85 พรรษาที่พม่า
[3] คำที่แปลว่า "น้ำข้าว" นั้น ในฉบับภาษาอังกฤษใช้ว่า "Rice-Milk" อันคำว่า "Milk" ในภาษาอังกฤษนั้น หมายความถึงน้ำนมสัตว์หรือมนุษย์ก็ได้ และหมายความว่า น้ำยางที่ได้มาจากต้นไม้ หรือ ผลไม้ (เช่น กะทิ) ก็ได้ เหตุฉะนี้ คำว่า "Rice-Milk" จึงมีความหมายถึง "น้ำยางที่ได้มาจากข้าว" จะได้เมื่อหุงต้มแล้วก็ดี หรือได้โดยคั้นจากเมล็ดข้าวอ่อนโดยตรงก็ดี เรียกว่า "Rice-Milk" ได้ทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ดี คำนี้จะแปลว่า ข้าวที่หุงด้วยน้ำนมตามคำอธิบายในเรื่องข้าวปายาสนั้นไม่ได้เลย ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงแปล "Rice-Milk" เป็นกลาง ๆ ไว้ว่า "น้ำข้าว" ซึ่งให้หมายได้อย่างกว้างว่า น้ำที่ได้มาจากข้าวดังกล่าวแล้ว ....ผู้แปล
[4] A Buddhist Catechism By Subhadra Bhikshu (Friedrich Zimmermann)

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ/ธรรมเทศนา/2

พระธรรมเทศนา พระโลกนาถ

ในจำนวนเห็ดที่นายจุนทะฯ ทำถวายนั้น มีเห็ดที่มีพิษปนอยู่ด้วย
พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงตระหนักดีอยู่แล้ว ฉะนั้น
จึงแสดงให้เห็นได้โดยธรรมดาว่า เหตุใดพระองค์จึงได้ตรัสสั่ง
ไม่ให้นายช่างโลหะอังคาสเห็ดนั้นแก่ภิกษุสงฆ์
พระองค์กลับทรงสั่งให้นำไปทิ้งเสียอย่างของไม่ควรบริโภค.

เมื่อสมเด็จพระพุทธองค์ได้ทรงเสวยสุกรมัททวะนั้นเพียงพอแล้ว

พระองค์ได้ตรัสแก่นายจุนทะฯ นายช่างโลหะนั้นว่า "ดูกร จุนทะฯ
เห็ดที่เหลืออยู่แก่ท่านเท่าใด จงเอาไปฝังเสียในบ่อ จุนทะฯ เอ๋ย!
เราไม่เห็นใครเลย ไม่ว่าในโลกนี้หรือในสวรรค์ชั้นมาร หรือสวรรค์ชั้นพรหม
ไม่เห็นใครเลย ไม่ว่าในเหล่าสมณหรือเหล่าพราหมณ์ จะเป็นเทพยเจ้า
หรือมนุษย์ที่จะบริโภคแล้วให้หล่อเลี้ยงร่างกายได้ นอกจากตถาคต."

สมเด็จพระศรีสรรเพ็ชร์พุทธเจ้า ได้ทรงตรัสล่วงหน้าไว้แล้วว่า
พระองค์จะปรินิพพานในกำหนด 3 เดือน และบัดนั้น ได้ถึงกำหนด 3 เดือนนั้นแล้ว
สุกรมัททวะนั้นเป็นพิษ ไม่ควรแก่การย่อยหล่อเลี้ยงร่างกาย
เป็นอาหารที่เหมาะแก่การที่จะทำให้สมเด็จพระพุทธองค์ทรงรักษาพระสัจวาจา
ที่จะเสด็จสู่ปรินิพพานตามเวลากำหนดได้.

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้พร้อมแล้วที่จะปรินิพพาน
พระองค์ทรงตั้งพระทัยแล้วว่า จะปรินิพพานในวันนั้น แต่หาได้มีพระพุทธประสงค์
ที่จะให้ผู้อื่นถึงแก่อาการมรณะไปด้วยไม่
ทั้งไม่ได้ประสงค์ที่จะทำให้นายจุนทะฯ มีวิปฏิสารเสียน้ำใจ
ที่ไม่มีผู้ใดรับอังคาสบิณฑบาตทานแห่งตน พระองค์จึงได้เสวยสุกรมัททวะนั้น
และเต็มพระทัยที่จักเข้าสู่อนุปาทิเสสปรินิพพานอันวิเศษสุด
เป็นการดับขันธ์โดยมิได้มีชาติภพคงเหลืออยู่เลย.

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงบริโภคภัตตาหารของนายจุนทะฯ ช่างโลหะนั้นแล้ว
ก็เกิดอาพาธกล้า ทรงพระประชวรโรคบิด (ลงพระโลหิต) เกิดเวทนาแรงกล้า
แต่พระองค์ทรงพระสติสัมปชัญญะและขันติธรรม
มิได้ลั่นพระพุทธวาจาบ่นถึงความเวทนานั้นประการใดเลย.

และพระองค์ดำรัสเรียกพระอานนท์ว่า "ดูกร อานนท์
เราพร้อมกันจักไปเมืองกุสินารา."

"สาธุ พระพุทธเจ้าข้า" พระอานนท์รับพระพุทธาญัตติพจน์ดังนี้

พระพุทธบรรหารที่ตรัสสั่งให้นายจุนทะฯ ฝังสุกรมัททวะส่วนที่เหลือเสียนั้น
ได้ช่วยให้ชีวิตมากหลายรอดไปจากความตาย.

ถ้าความจริงสุกรมัททวะนั้นเป็นเนื้อหมูป่า

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราจักไม่ทรงบริโภคเลย
พระองค์ก็จักเสวยแต่ข้าวหวานและขนมหวานกับเหล่าภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย
สมเด็จพระสัพพัญญูและเหล่าภิกษุสงฆ์จักไม่บริโภคเนื้อสัตว์ในเมื่อท่านสงสัยว่า
เนื้อสัตว์นั้นได้ถูกจัดเตรียมเพื่อเฉพาะท่าน สุกรมัททวะนั้นได้ทำเตรียมขึ้น
เพื่อสมเด็จพระพุทธองค์และเหล่าสังฆสาวก ดังนั้น
ถ้าเป็นเนื้อหมูป่าพระองค์จักทรงบริโภคไม่ได้ เพราะฉะนั้น
สุกรมัททวะจึงไม่ใช่เนื้อหมูป่า (แต่เป็นเห็ด)

(ซ. ต. พ.)

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น
มิได้เคยทรงเปล่งพระสุรเสียงเป็นสำเนียงโกรธออกมาเลย
ก็เหตุไฉนจะทรงบริโภคเนื้อสัตว์ ซึ่งถูกฆาตกรรมมาเล่า?
พระองค์จะทรงก่อนำให้บังเกิดมีการฆ่าสัตว์อย่างไรได้? กรรมอะไรเล่าจะร้ายกว่า
โทสะจริต หรือ การฆ่าสัตว์?

สมเด็จพระพุทธองค์ทรงเป็นพระประมุขของสงฆ์ และด้วยเหตุนี้
พระองค์จึงทรงมีสิทธิ ที่จะโปรดประกอบกรรมบางอย่างได้บางขณะ
อย่างเดียวกับพระมหากษัตริย์ มีสิทธิ์ที่จะบันเทิงพระองค์เองได้ในพระราชอุทยาน
ชาวประชานั้นหาอาจที่จะทำอะไรตามใจชอบในพระราชอุทยานได้ไม่
และภิกษุทั้งหลายก็ไม่บังควรที่จะบริโภคเนื้อสัตว์
เพราะเหตุที่ภิกษุเหล่านั้นสมมุติวิปริตไปว่า
สมเด็จพระผู้มีพระภาคทรงบริโภคเนื้อสัตว์ครั้งหนึ่ง
หรือสองครั้งในพระพุทธสมัย. (เป็นการเข้าใจผิดไปมาก)

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้น ทรงตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ
มิใช่ด้วยการเสวยเนื้อสัตว์ แต่ด้วยเสวยน้ำข้าวต่างหาก! ฉะนี้ด้วยเหตุใดเล่า
สมเด็จพระภควันต์จักทรงบริโภคเนื้อสัตว์
ในกาลที่พระองค์ทรงดับขันธ์เข้าสู่ปรินิพพาน (อนุปาทิเสสปรินิพพาน).

ผู้รักที่จะเสพเนื้อสัตว์หวังแต่จะอ้างอิง
เอาเหตุจากพระพุทธปัจฉิมบิณฑบาตมาโต้แย้ง เหตุใดเล่า? ก็เพราะเหตุว่า
เขาเหล่านั้นไม่พบธรรมเทศนาในที่ใด ๆ เลยว่า
สมเด็จพระพุทธองค์ทรงบริโภคเนื้อสัตว์ ถ้าหากว่านายจุนทะฯ ถวาย น้ำข้าว

แก่สมเด็จพระผู้มีพระภาคแทนที่จะถวาย สุกรมัททวะ แล้ว
แม้พวกรักเสพเนื้อสัตว์ก็จะต้องยอมรับว่า
พระองค์เป็นผู้บริโภคแต่ผักตลอดพระพุทธชนม์ชีพ เป็นการเลขาเกินไป
ที่ผู้รักเสพเนื้อสัตว์จะหวังเอาคำ ๆ เดียว คือ สุกรมัททวะ–เห็ด มาเป็นข้อเถียง
เป็นคำแห่งคำทั้งหลายที่จะพิสูจน์ว่า
สมเด็จพระพุทธองค์หาได้ทรงเสพแต่ผักจนกาลอวสาน
ถ้าหากจะมีนางสุชาดาคนที่สองมาถวาย น้ำข้าว
แก่สมเด็จพระพุทธองค์ในปัจฉิมวารนั้นแล้ว
พวกรักเสพเนื้อสัตว์จะเอาอะไรมาปฏิเสธได้เล่าว่า
พระพุทธองค์ไม่ได้ทรงเสพแต่ผักตลอดพระชนม์ชีพ สมเด็จพระผู้มีพระภาค
ทรงเสด็จรับบิณฑบาตอยู่เป็นเวลา 50 พรรษา และมิได้เคยทรงบริโภคเนื้อสัตว์เลย
ก็เหตุใดเล่า พระองค์จะมาบริโภคเนื้อสัตว์ในวันสุดท้ายที่จะปรินิพพาน
สมเด็จพระบรมศาสดาจารย์เจ้าจะทรงบริโภคเนื้อสัตว์ ในวันสุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพ
ที่เสวยแต่ผักมาแล้วเจียวหรือ?

ภิกษุถูกห้ามมิให้บริโภคเนื้อสัตว์เหล่านี้ คือ เนื้อมนุษย์ เนื้อช้าง
เนื้อม้า เนื้อสุนัข เนื้องู เนื้อสิงโต เนื้อเสือโคร่ง เนื้อเสือเหลือง
เนื้อหมี เนื้อเสียงผา[1] เหตุนี้ภิกษุจึงไม่บังควรบริโภคเนื้อสัตว์เป็นอันขาด
ถ้าไม่ได้ถามเสียให้รู้ก่อนว่าเป็นเนื้ออะไร

ถึงแม้สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าของเรา
จักมิได้ยอมให้พระเทวทัตตั้งวินัยที่ให้เสพแต่เฉพาะผักขึ้นก็ดี
แต่พระองค์ปฏิเสธก็เพราะ พระศาสนาของพระองค์เป็นศาสนาของสากลโลก
พระองค์ทรงเป็น ประทีปแห่งสากลโลก มิใช่เป็นแต่เฉพาะประทีปของประเทศอินเดีย
ซึ่งหาผักได้ง่ายเท่านั้น
นอกจากนั้นพระองค์อุบัติมาเพื่อทรงสั่งสอนพระจตุราอริยสัจ
มิใช่ทรงอุบัติมาเพื่อแต่เฉพาะลัทธิกินผักเท่านั้น

ภิกษุที่แท้นั้น หามีทรัพย์สมบัติไม่ จึงต้องบริโภคตามแต่จะได้
มิใช่ตามแต่จะชอบ บัดนี้ ความประสงค์อันแรงกล้าของเรา
ก็เพื่อจะสถาปนาคณะสงฆ์ในอัสดงคตประเทศ
ถ้าหากสมเด็จพระพุทธองค์ของเราทรงตั้งวินัยห้ามการเสพเนื้อสัตว์เสียแล้ว
ก็จักสถาปนาคณะสงฆ์ขึ้นในอัสดงคตประเทศ ที่เขาเสพแต่เนื้อสัตว์กันมิได้เลย
ความหวังที่จะเผยแพร่พระพุทธศาสนาก็จักต้องถูกบั่นทอน

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ทรงเป็นใหญ่ยิ่งกว่าเทพยดาทั้งหลาย
ทรงพระปรีชาญาณมองการไกล ๆ เพียงใด

วิธีการปฏิบัติทางพระพุทธศาสนานั้น กระทำจากทางภายใน มิใช่ทางภายนอก
พระพุทธพจน์ในพระธรรม วรรค 393 และ 394 มีว่า :–
"มิใช่ด้วยมุ่นผม หรือด้วยเชื้อสาย หรือด้วยกำเนิด
ที่จะทำบุคคลให้เป็นพราหมณ์!
ผู้ใดมีแล้วซึ่งสัจธรรม ผู้นั้นก็บริสุทธิ์ ผู้นั้นก็เป็นพราหมณ์
มุ่นผมนั้นจะเป็นประโยชน์อะไรแก่เจ้าเล่า ผู้เฉาโฉดเอ๋ย!
เครื่องห่อหุ้มด้วยหนังนั้น จะมีประโยชน์อะไรเล่า?
ในเมื่อภายในกายเจ้า มีแต่สิ่งโสโครก เจ้าชำระแต่ภายนอก"
ประมวลธรรมวินัยโดยย่อ

ประเทศอินเดียนั้นเป็นแหล่งที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายได้เลือกแล้ว
ไม่มีพื้นธรณีแดนใดที่จะได้รับผลานิสงส์อันวิเศษดังนี้
แม้ว่าในสมัยนี้จะปรากฏเผิน ๆ ว่า
พระพุทธศาสนาได้สูญไปจากประเทศอินเดียแล้วก็ดี
แต่ในดวงจิตและขนบธรรมเนียมของชาวอินเดียทั่วไป
ก็ยังมีความรู้สึกเป็นพุทธศาสนิกชนซึมซาบอยู่ด้วย เพราะว่า
จะเป็นไปได้เจียวหรือ
ที่จะกวาดพระพุทธศาสนาออกจากแหล่งที่เกิดให้เตียนราบได้ในระยะเวลา 2,500 ปี?

ในส่วนที่ไม่เสพเนื้อสัตว์ ชาวฮินดูเป็นพุทธศาสนิกชนมากกว่าพุทธศาสนิกชนเอง
หลักธรรมแห่งพระพุทธศาสนา ข้อ อหิงสา ความไม่เบียดเบียนกันนั้น
ได้ปฏิบัติกันครบถ้วนในอินเดีย มากกว่าประเทศที่เรียกกันว่า ถือศาสนาพุทธ เช่น
สิงหล พม่า และสยาม ชาวฮินดูไม่เคยถวายเนื้อสัตว์แก่พระ "สาธุ" ของเขาเลย
เขาเหล่านั้นทราบว่า ไม่เป็นการสมควร ที่ผู้ที่นับถือของเขาจะเสพเนื้อสัตว์
แต่ในประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา
พระภิกษุจะบริโภคแต่ผักได้ก็ด้วยความยากลำบาก

ท่านเรียกพวกฮินดูว่า มิจฉาทิฐิบุคคล (คนที่เชื่อผิด) จริงอยู่
แต่เขาเหล่านั้นมีความกรุณา ท่านเป็นสัมมาทิฐิบุคคล (คนที่เชื่อถูก) แต่ทำไม
ท่าน จึงไม่เป็นคนมีความกรุณาเล่า สัมมาทิฐิสอนให้ท่านทำให้เกิดการฆ่าหรือ
ขอให้ ปฏิบัติ สัมมาทิฐิ กันเถิด! อย่าเป็นสัมมาทิฐิกันแต่ทางปริยัติเลย

สำหรับชาวฮินดูนั้น เขาเห็นกันว่า พุทธศาสนิกชนเป็นคนแผลงจากหลักเดิม โดยไม่มีที่สุด ทำไม เพราะพุทธศาสนิกชนนั้นยอมรับหลักธรรมที่ว่า อหิงสา ปรมา ธมฺมา ความไม่เบียดเบียนกันเป็นธรรมะสูงสุด และในเวลาเดียวกัน เขาเหล่านั้นพากันรับประทานเนื้อสัตว์ที่ถูกฆาตกรรม?

เคยมีอยู่เสมอ ๆ ที่คนขอให้อาตมายกข้อความในพระไตรปิฎก มาแสดงให้เห็นว่า พระพุทธองค์ทรงบริโภคแต่ผัก คำตอบของอาตมาคือ "ให้เปิดพระมหาไตรปิฎกนั้นไปทุก ๆ หน้า ท่านจะพบคำว่ากรุณา มีปรากฏอยู่ทุก ๆ หน้า"

หัวใจของพระพุทธศาสนานั้น คือ กรุณา กรุณา กรุณา ดังนั้น
ท่านหวังจะเป็นพุทธศาสนิกชนได้อย่างไร
ถ้าท่านจะยังชีพของท่านอยู่ด้วยเลือดเนื้อของสัตว์ ที่ถูกฆาตกรรมชีวิตมา?
จะช่วยมิจฉาชีพของคนฆ่าสัตว์ให้คงอยู่ทำไม? ทำไมไปอุดหนุนให้เขาทำการฆาตกรรม
ด้วยวิธีจ่ายเงินค่าสัตว์ที่ถูกทำการฆาตกรรมมาแล้วนั้น?
การช่วยเหลือของท่านเช่นนี้ เป็นการสมคบในกรรมร่วมนั้นด้วย อย่าสงสัย

การภาวนา แผ่เมตตาและกรุณาจิต นั้น จะทำไปไม่ได้ ถ้าท่านยังเสพเนื้อสัตว์
ขณะใดอาตมาพบเนื้อสัตว์เข้าสักชิ้นหนึ่งในปาก
อาตมาก็รู้สึกเหมือนกับฉันเนื้อทารก และรีบถ่มออกมาได้ทันที โดยไม่รู้สึกตัว
เมื่อบำเพ็ญเมตตา และกรุณา-ภาวนา ได้สำเร็จดีแล้ว
การเสพเนื้อสัตว์จะทำไปไม่ได้เลย การเสพเนื้อสัตว์จะทำไปไม่ได้
ในเมื่อกำลังบำเพ็ญการแผ่เมตตา และแผ่เมตตาก็ทำไปไม่ได้
ในเมื่อกำลังเสพเนื้อสัตว์ การที่จะสาธยายว่า สพฺเพ สตฺตา สุขี โหนตุ
สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงจงอยู่เป็นสุข ๆ เถิด!
ในเมื่อฟันก็เคี้ยวเนื้อสัตว์ไปด้วยนั้น เป็น การกระทำคล้ายทารก เล่นละคร และ
เหลวไหลโดยแท้จริง (แผ่เมตตาด้วยลมปาก-มิได้แผ่ด้วยจิตใจ)

[1] เรื่องห้ามเนื้อสัตว์ 10 อย่างนี้ พระบาลีเดิมพระวินัยต้นตอไม่มี
นักเสพเนื้อในลังกาเขามาเขียนเพิ่มเติมขึ้นภายหลังเมื่อ พ.ศ. 900 เศษ
ฯ(อ้างอิงในเล่มที่จัดพิมพ์โดยชมรมธรรมทาน)

เป็นปลาทำไมเล่า? ปลานั้นเป็นทาสของชิวหา มันจะกินเหยื่ออย่างจะกละ
กลืนเบ็ดลงไป แล้วก็ตกอยู่ในอำนาจของนายพรานเบ็ด ดังนั้น อย่าทำตนเป็นปลา
อย่าเป็นทาสแห่งชิวหา อย่าเสพเนื้อสัตว์ (เหยื่อ) เป็นคนรับประทานแต่ผักเถิด!
ถ้าท่านกินเนื้อสัตว์ พระยามาร นายพรานเบ็ด จะจับท่านได้ด้วยขอเบ็ด
และท่านก็จะตกทุกข์อยู่ในนรก เนื้อสัตว์ทั้งหลายนั้นคือเหยื่อ
เนื้อสัตว์ต้องมีขอเบ็ดอยู่ด้วยเสมอ จะแยกเนื้อสัตว์จากขอเบ็ดไม่ได้
จะแยกขอเบ็ดจากเนื้อสัตว์ก็ไม่ได้ เมื่อท่านกลืนเนื้อสัตว์
ท่านก็จะต้องกลืนขอเบ็ดลงไปด้วย ถ้าท่านไม่ชอบขอเบ็ด
ท่านก็ต้องพยายามเลิกเนื้อสัตว์ และเป็นผู้เสพแต่ผัก

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า "สิ่งทั้งปวงเป็นของร้อน จักษุก็ร้อน
โสตะก็ร้อน ฆานะก็ร้อน ชิวหา โผฏฐัพพะ และมโนก็ร้อน ร้อนเพราะไฟอะไร?
ร้อนเพราะไฟแห่งความกำหนัด ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความเกิด ความแก่
ความเจ็บ ความตาย ความโศก ความพิไรรำพัน ความเสียใจ ความคับใจ
ความคิดไม่สมหวัง" เพราะฉะนั้น ระวังชิวหาไว้ รับประทานด้วยความปราศจากตัณหา
จงให้ผักแก่ลิ้น อย่าให้เนื้อ

ท่าน ไพฐาโครัส กล่าวว่า :–

พยายามเป็นผู้กินแต่ผักเถิด! ผลาหารจะไม่ฆ่าท่านได้ มีชีวิตอยู่เชื่อง ๆ
อย่างช้างดีกว่าที่จะดุร้ายอย่างเสือ
มังสาหารจะทำให้ท่านดุร้ายอย่างสัตว์ที่เสพแต่เนื้อ เช่น สิงโต เสือโคร่ง
เสือดาวฯลฯ ผลาหารจะทำให้ท่านสงบเสงี่ยมอย่างสัตว์ที่เสพแต่หญ้า เช่น โค กวาง
แพะ แกะ ฯลฯ จงเป็นมิตรกับตนเอง อย่าเป็นศัตรูกับตน มังสาหารทำให้เกิดโลภะ
โทสะ โมหะ ทุกข์ ความใคร่ ความโกรธ ความโฉดเขลา และความเจ็บปวด
มังสาหารเป็นภัยแก่การภาวนา เหตุใดเล่า เพราะเหตุว่า มันทำให้เกิดตัณหาและราคะ
จะมี "ฌาน" ไม่ได้เลยในเมื่อยังมีตัณหาราคะ และ ปัญจนิวรณ์อยู่ (ปัญจนิวรณ์
คือเครื่องกีดกันอารมณ์ 5 ประการ มี กามฉันท์– มีความใคร่ในกาม 1
พยาบาท–ความพยาบาท 1 ถีนะมิทธะ–ความซึมเซาง่วงงุมแห่งจิตและร่างกาย 1
อุทัจจกกุจจ–ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ 1 และวิจิกิจฉา–ความสงสัยลังเลใจไม่แน่ใจ 1)
ผลาหารทำให้น้อยลงซึ่งความใคร่ ความโกรธ ความโฉดเขลา และความเจ็บปวด

ผลาหารดีเยี่ยมเพื่อการภาวนา และนำความปีติมาให้

การฆ่าสัตว์ทำให้เกิดการฆ่าคน เพราะการฆ่าคนนั้น
ห่างจากการฆ่าสัตว์เพียงขั้นเดียวเท่านั้น
ขอให้ดูสถิติของความอาชญาในประเทศตะวันตก ที่เสพเนื้อสัตว์กัน
มีนักโทษอาชญามากกว่าประเทศอินเดียที่เสพแต่ผักถึง 8 เท่า ดูการมหาสงคราม ปี
ค.ศ. 1914–1918 ประเทศที่เสพเนื้อสัตว์เชือดคอกันเองอย่างป่าเถื่อนเพียงใด
และที่เมืองชิกาโกนั้นเล่าก็เป็นโรงฆ่าสัตว์ของโลก เป็น
"นครของอาชญาแห่งประทุษกรรมต่อมนุษย์ชาติ"

ครั้งหนึ่ง ขณะที่ชาวนาผู้หนึ่งกำลังขับเกวียนอยู่ ได้เกิดความคิดประหลาดขึ้น
จึงกล่าวแก่เพื่อนที่นั่งมาข้าง ๆ ว่า
เนื้อสัตว์เป็นสิ่งที่ต้องการเพื่อทำให้เกิดกระดูก
จะทำกระดูกจากผักนั้นไม่ได้" ชาวนาผู้นั้นยังมิทันได้จบประโยคคำพูด
พ่อโคก็กระชากเกวียนไป จนชาวนาผู้นั้นเกือบตกจากที่นั่ง
เป็นการพิสูจน์ด้วยกำลังให้เขาเห็นว่าหญ้านั้นดอก (คือกำลังนี้)
ไม่ใช่เนื้อสัตว์ ที่พูดว่าเป็นของดีเยี่ยมในโลก ในการกระทำให้เกิดกระดูก

เมื่อท่านเกิดมา กระดูกของท่านก็เจริญขึ้นด้วยน้ำนมของมารดา บัดนี้ท่านโตแล้ว
ท่านจะทำให้เกิดกระดูกได้ด้วยน้ำข้าว น้ำข้าวเป็นอาหารดีเยี่ยมในโลก
สำหรับร่างกายและดวงจิต พระบรมศาสดาของเราจะได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ
ด้วยการบริโภคเนื้อสัตว์ก็หาไม่ พระองค์ทรงตรัสรู้ด้วยการบริโภคน้ำข้าว
อาหารที่ประเสริฐสุดสำหรับบำเพ็ญญาณ

เป็นทาสของชิวหาทำไมเล่า? ทำไมจึงเป็นแมงกะพรุน?
ทาสของลิ้นเป็นสิ่งที่ขี้ขลาดทางใจ ในเมื่อใจมีกำลังมากกว่าลิ้น
พระพุทธศาสนาสอนให้เป็นไททั้งภายในและภายนอก
การเป็นทาสก็เท่ากับเป็นผู้นอกศาสนาพุทธ "เท่าที่ปรากฏมาแล้ว
พระพุทธศาสนาเป็นทนายให้แก่เสรีภาพของมนุษย์อย่างประเสริฐสุด"
นิพพานคือเสรีภาพทั้งภายในและภายนอก การเป็นทาสก็คือการสละนิพพาน

ถ้าท่านเป็นทาสของชิวหา ถ้าท่านชอบลิ้มรสเนื้อสัตว์
ทำไมท่านไม่เฉือนชิ้นเนื้อจากขาของท่าน แล้วรับประทานเล่า?
ทำไมท่านถึงจะเอาเนื้อจากขาของญาติของท่าน คือสัตว์ทั้งหลายเล่า?

เนื้อที่มีรสโอชะที่สุด ก็คือเนื้อที่ซื้อมาด้วยราคาแพงที่สุด
ก็เมื่อเนื้อของท่านหาค่ามิได้ เนื้อของท่านก็มีรสโอชะเยี่ยมกว่าเนื้อทั้งหลาย
เหตุฉะนั้น ขอให้งดเนื้อแพะ แกะ โค กระบือฯ ไว้เถิด
รับประทานเนื้อขาของท่านเองก็แล้วกัน

ถ้าการที่จะเอาเนื้อจากขาท่านไป เพื่อประโยชน์ของท่านเอง
เป็นการเจ็บปวดรวดร้าวแล้ว ก็เป็นสิ่งที่แน่นอนอย่างยิ่งที่สัตว์นั้น ๆ
จะต้องเจ็บปวดรวดร้าวยิ่งกว่า ในการที่จะต้องสละเนื้อของมันทั้งตัว
เพื่อประโยชน์ของท่าน แน่แล้วที่อกุศลเจตนาของมนุษย์นั้น ไม่มีที่สิ้นสุด
มนุษย์ทำแก่สัตว์เหมือนท่อนไม้

ถ้าท่านกระหายเนื้อสัตว์จริง ๆ ท่านควรจะไปหาวัว แล้วพูดว่า "ท่านโคเอ๋ย!
ขอได้โปรดให้เนื้อจากขาของท่านเถิด" ถ้าวัวอนุญาตแก่ท่าน
ท่านก็เอาเนื้อไปเถิด! มิฉะนั้นแล้ว อย่าเลย การเอาเนื้อจากสัตว์
โดยไม่ได้รับความยินยอมของสัตว์นั้น เป็นการกระทำผิด อทินนาทาน–ลักทรัพย์ฯ
ประกอบกับปาณาติบาตฯ ฆ่าสัตว์ด้วย

พระโพธิสัตว์ของเรา ทรงประทานพระวรกายของพระองค์ทั้งสิ้น
ให้แก่แม่เสือหิวตัวหนึ่ง นั่นเป็นทานปรมัตถ์ (การให้ทานที่ประเสริฐยิ่ง)
โดยแท้ เป็นปรมัตถ์ด้วยใจสมัคร
แต่ท่านไม่มีสิทธิ์ที่จะบังคับให้โคกระทำทานปรมัตถ์ เป็นปรมัตถ์ที่บังคับเอา
เพื่อประโยชน์ของท่านเอง จงทำทานปรมัตถ์เพื่อผู้อื่นเถิด
แต่อย่าขอให้ผู้อื่นทำทานปรมัตถ์ เพื่อประโยชน์ของท่านเลย

จงพยายามเป็นผู้เสพแต่ผัก รับประทานด้วยความโศกาลัย
อย่างบิดามารดาที่กินเนื้อบุตรของตนเองในทะเลทราย เพื่อจะข้ามทะเลทรายนั้นไป
เรื่องเป็นดังนี้ คือ มีสามีภรรยาคู่หนึ่ง ได้เดินทางข้ามทะเลทรายแห่งหนึ่งไป
พร้อมกับบุตรชายหัวแก้วหัวขวัญคนเดียวของตน ขณะนั้นได้ขาดเสบียงอาหารลง
ทางที่จะเดินไปก็ยังอยู่อีกไกล บิดามารดาจึงได้ตกลงกันด้วยความเศร้าสลดใจว่า
ตายคนเดียวดีกว่าจะตายทั้งสามคน ดังนั้น
บิดามารดาคู่นั้นจึงได้ฆ่าบุตรชายคนเดียวของตนนั้นเสีย
แล้วเอาเนื้อมาสู่กันกินทั้งชิ้นแห้งและชิ้นสด เพื่อข้ามทะเลทรายนั้นไปจนได้

สมเด็จพระพุทธองค์ของเราได้ทรงตรัสไว้ว่า
"บิดามารดาคู่นั้นจักต้องกินเนื้อทารกไปพลาง และขอทวงไปพลางว่า
ลูกคนเดียวของเราไปไหนเสีย? ลูกคนเดียวของเราไปไหนเสีย?"

"ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ท่านจะคิดหรือบิดามารดานั้นเสพอาหารเพื่อเล่น หรือเพื่อรส
หรือเพื่อความงดงามแห่งร่างกาย หรือเพื่อความอ้วนพี?"

"มิใช่เช่นนั้น พระพุทธเจ้าข้า"

"บิดามารดาคู่นั้นมิได้เสพอาหาร เพื่อที่จะข้ามทะเลทรายนั้นไปดอกหรือ?"

"เป็นเช่นนั้น พระพุทธเจ้าข้า"

"ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเช่นนั้นเรากล่าวว่า เนื้ออาหารจักต้องถือเป็นเช่นเดียวกัน"
อาหารคือเนื้อของทารก เพราะฉะนั้นอย่าเสพเพื่อรสอร่อย
จงเสพด้วยโศกาลัยอย่างกับกินเนื้อบุตรคนเดียวของท่านเอง
เสพแต่เฉพาะเพื่อจักข้ามโอฆะสังสาร เสพแต่เฉพาะเพื่อดำเนินตรงไปนิพพานเถิด!
(เสพชั่วคราวในยามจำเป็นนั้น)

เนื่องจาก "ชีวิตนั้นเป็นโรคาพาธที่ยาวนาน"
จึงควรใช้และถืออาหารเหมือนหนึ่งว่าเป็นยาบำบัดโรค
การบริโภคอาหารนั้นเป็นบาปเสมอ ถ้าเราเสพโดยมีตัณหา
แต่ถ้าเราบริโภคโดยปราศจากตัณหาแล้ว ก็เป็นการถูกต้อง อาหารคือเนื้อทารก
อย่าเสพเพื่ออยู่ในโลก แล้วกระทำการฆาตกรรมตลอดไป บริโภคเพื่อหนีให้พ้นจากภพ
แล้วก็หยุดฆาตกรรมได้จนกาลอวสาน

จงพยายามเป็นผู้รับประทานแต่ผัก
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราได้ทรงตรัสไว้ว่า
เป็นความยากอย่างยิ่งที่จะหาสัตว์โลกสักตนหนึ่งที่ไม่ใช่ แม่ พ่อ พี่ น้อง ปู่
ย่า ตา ยาย ป้า น้า อา ลุง ฯลฯ ของเราในชาติก่อน ๆ
เพราะสังสารวัฏนั้นไม่มีที่สิ้นสุด และสังสารวัฏนั้นก็ไม่มีที่ตั้งต้น
เพราะฉะนั้น ขณะใดที่ท่านรับประทานเนื้อสัตว์ เนื้อปลา หรือไข่
ท่านจงเชื่อแน่ได้เถิดว่า ท่านได้กินญาติพี่น้องของท่านเองในชาติก่อน ๆ
นั้นแล้ว น่าเศร้าสลดใจไหมเล่า?

ขอให้ระลึกไว้ว่า ญาติพี่น้องของคนคนหนึ่งถึงสองแสน
จะต้องถูกฆ่าเพื่อยังชีพคนนั้นเอง น่าเศร้าสลดใจมากไหมเล่า? เพราะฉะนั้น
โปรดสอนบุตรหลานของท่าน ให้เป็นคนกินแต่ผักเสียเดี๋ยวนี้เถิด!
แล้วเขาจะไม่ได้ฆ่าและกินท่าน เมื่อท่านกลับไปเกิดเป็น โค กระบือ หรือปลาต่าง ๆ
อีก (จงทำบุญสอนเขาไว้ก่อน)

"คนป่าที่เกาะบอเนียวนั้นเขากินญาติของเขาเอง
จึงถูกเรียกว่าเป็นมนุษย์กินคนที่ป่าเถื่อน
แต่อารยชนที่กินพ่อแม่พี่น้องของเขาเองนั้น ก็ควรจะเรียกได้เหมือนกันว่า
เป็นมนุษย์กินคนที่เจริญแล้ว."

ถ้าท่านดื่มน้ำนม โคก็เป็นมารดาของท่าน ท่านจะกินมารดาของท่านอย่างไรได้?

เราเป็นผู้แทนของสัตว์ เราจักได้ยินเสียงร้อง เสียงครางของสัตว์นั้น.

ท่านมีความกรุณาอยู่หรือไม่?
ถ้าท่านมีความกรุณาหรือท่านเป็นสาวกของสมเด็จพระพุทธองค์แล้ว
ทำไมท่านยังกินเนื้อสัตว์อยู่เล่า? ถ้าท่านไม่มีความกรุณา
ท่านก็เป็นสาวกของพระยามาร ท่านจะเรียกตนเองว่าเป็นพุทธศาสนิกชนอย่างไรได้?
มารนั้นไม่ชอบการเทศนาให้กินผัก มารชอบเทศนาให้กินเนื้อสัตว์
ขอให้ท่านเลือกเอาจะเป็นพุทธสาวก หรือ มารสาวก?
จะเป็นผู้กินเนื้อหรือจะเสพแต่ผัก.?

ก่อนอะไร ๆ ทั้งสิ้น ขอให้จำไว้ว่า "พระธรรมวินัยโดยย่อนั้น คือ
เมตตาแก่สัตว์ทั้งหลาย" ปราชญ์ย่อมเชื่อมั่นว่า
เมตตานั้นมีอยู่ในพระสัจธรรมทั้งสิ้น อหิงสา ปรมา ธมฺมา
ความไม่เบียดเบียนกันเป็นธรรมะสูงสุด เมตตาแก่สัตว์ทั้งหลาย
เป็นประมวลของธรรมวินัย ทั้งสิ้น.

ชีวิตนั้นสั้นนัก และนรกก็ใกล้เข้ามาแล้ว เพราะฉะนั้น
จงหมั่นระวังตนและเป็นผู้เสพแต่ผักเสีย ท่านไม่ทราบดอกว่า
ท่านอยู่ใกล้กับนรกเพียงใด ระหว่างจิตกับชิวหานั้น อะไรมีกำลังมากกว่ากัน
การเสพเนื้อสัตว์เป็นหนังสือเดินทางอย่างดีที่จะไปนรก

ขอให้ตีเหล็กเมื่อยังแดงอยู่เถิด! ขอให้ดัดไม้เมื่ออ่อนเถิด!
การกลับชาติในทางธรรมเท่านั้น ที่จะช่วยท่านให้รอดจากนรกไปได้ บัดนี้
เป็นเวลาที่จะต้องคิดแล้ว ท่านได้เผชิญหน้าแล้ว
กับการเดินทางแผ่ศาสนาชนิดที่เพิ่งมีเป็นครั้งแรกในโลก
และการเผยแผ่พระศาสนาเช่นนี้ มิได้มีมาทุก ๆ วัน เพราะฉะนั้น
จงกลับชาติไปในทางธรรมเสียเดี๋ยวนี้
ให้คำมั่นว่าจะเป็นผู้เสพแต่ผักเสียบัดนี้.

เอวํ
วันที่ 1 มีนาคม พุทธศักราช 2476

ดร.โลกนาถภิกขุ

พ.ศ. 2475 จาริกมาโปรดสัตว์ กรุงสยาม พักที่วัดบวรนิเวศน์ กทม.
พระบาทลมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ร.7 ทรงอุปถัมภ์ พ.ศ. 2476
จาริกโปรดสัตว์ถึงนครเชียงใหม่ คณะเจ้าแก้วนวรัฐ
เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ ทรงอุปถัมภ์ พระอริยเจ้าหรือพระอริยโพธิสัตว์
ที่ทิ้งผลงานอมตะไว้ แต่เสียดาย สาธุคุณท่านเทศนาธรรมในกรุงสยามนั้น
ไม่ได้พิมพ์ไว้เลย

คำแปลธรรมเทศนาของพระโลกนาถ

คำแปล
ธรรมเทศนา ของ พระโลกนาถ
แสดง ณ เชียงใหม่
เมื่อปลายเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2476
ผลานิสงส์
อันคอยท่านผู้ที่ประสบ อ่าน และฟังธรรมเทศนา
นี้นั้นยังจะปรุงแต่งผลานิสงส์ให้เกิดขึ้นสำหรับท่าน
ผู้อื่น ๆ
ที่จะได้รับความกรุณาอนุญาต
ให้อ่าน ฟังธรรมเทศนานี้ ต่อไปอีก เท่าเทียมกัน

วิกิพีเดีย มีบทความเรื่อง:

พระโลกนาถ